

Det umulige rommet

Nina Roos

«situated/separated»

Galleri K (08.11.–15.12.)

I et titalls nye arbeider demonstrerer Nina Roos maleriets evne til å vippe betrakteren fram og til-bake mellom en abstrakt og representerende lesning. I spennet mellom de to polene oppstår et rom for visualisering av ordløse prosesser.

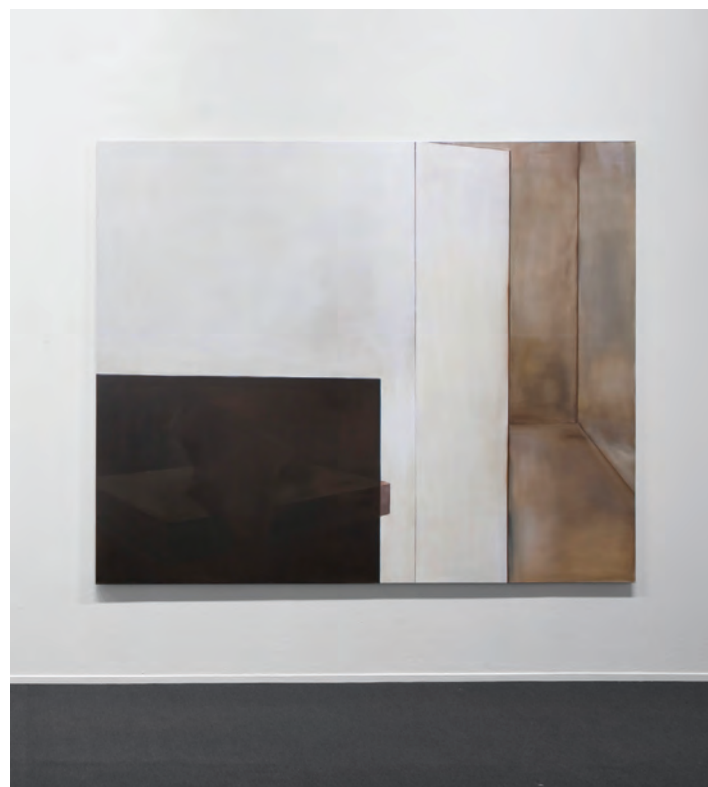
Blikkets posisjon i forhold til maleriet er et til-bakevendende tema i finske Roos' kunstnerskap. På Galleri K viser hun denne gangen arbeider fra de to seriene «Movement between the words» og «Borders».

Det ligger en innadvent ro over utstillingen, som består av verker i neddempet hvitt iblandet jord-farger som oker, brunt og rustødt. Formatene spenner fra autoritære 190 x 240 cm til det mer intime. Mer eller mindre geometriske flater er det sentrale i motivene, og disse kan ved første øyekast synes å forestille ulike typer vegger eller skjermer. Deres ulogiske posisjon i billedrommet gjør imidlertid at de unndrar seg en slik klassifisering. Snarere synes disse elementene å være til stede av én hensikt: å vekselvis tildekke og antyde det som finnes lenger bak i «rommene». Noen steder åpner det seg en glipe i «veggen», der vi gjenkjenner fragmenter av personer eller deler av interiører. Andre steder er et organisk, men uidentifiserbart objekt i ferd med å bryte igjennom. Men blikket får aldri tilfredsstilt sin trang til å se alt.

Allerede i galleriets inngangsparti slås det fast at betrakteren ikke har annet valg enn å akseptere maleriets egen logikk. I det store *Movement between the words, (the rupture I)* (2013) finnes ingen konkrete figurative hint. Skyggen som er malt i konturene av en dominerende lys flate som lener seg innover i bil-ledrommet, oppleves likevel som fysisk og på grensen til det optisk illusoriske. Slik spenner bildet ben på en ren abstrakt lesning. Det er som om grensen mellom maleriets og betrakterens rom viskes ut idet man nesten får lyst til å gå bort og sjekke at det ikke finnes en reell åpning i lerretet.

I det lille maleriet *(the lost gaze I)* (2012) dekker et mørkt, så vidt gjennomskinnelig, brunt felt hele bildeflaten bortsett fra en smal stripe ytterst i bildets høyre kant. Bak det brune skimtes konturene av en bordplate samt en enda mørkere, organisk formet skygge. Mørket og det tildekkende oppleves som faretruende idet øyet forgjeves prøver å tyde hva som skjules. I det større maleriet fra samme serie – *(the lost gaze II)* (2012) – er dette motivet, med perspektiver som er en anelse forskjøvet, satt inn i en større, lysere komposisjon. Slik er det blitt til et utsnitt i et enkelt interiør, fortsatt litt uhyggelig i all sin tomhet. Gjentakelsen understreker maleriet som fysisk objekt. Øyet kommer ikke til å finne svar, samme hvor mye det leter.

Maleriet er og forblir flatt. Dets natur er farger strøket på en overflate. Men det er like vesentlig at vi ikke kan la være å søke etter noe gjenkjennbart i det todimensjonale. Det er noe nesten rørende over denne på samme tid enkle og uhyre avanserte menneskelige egenskapen. Kunsten besitter mulig-heten til å gi ordløse tanker og begreper et visuelt motstykke vi kan kjenne oss igjen i. Det er like mye denne kvaliteten som den virtuose vekslingen mellom abstraksjon og figurasjon, som gjør Roos' arbeider så suggererende.

Nina Roos, *(the lost gaze II)* (2012), fra «situated/separated».
Foto: Øystein Thorvaldsen (2013).